

PROMJENE U OpenStreetMapu

Schröder-Bergen i dr. (2022) pišu da je posljednjih godina proizvodnja geopodataka u *OpenStreetMapu* (OSM) postala dinamičnija, također u mnogim prethodno podzastupljenim regijama na globalnom jugu. Međutim, taj razvoj ne pokreću samo lokalne kartografske zajednice, nego institucionalni akteri – humanitarne organizacije i komercijalna poduzeća – igraju važnu ulogu. To mijenja socioekonomske strukture i međusobni odnos sudionika unutar OSM-a.

Geoprostorni podaci u projektima dobrovoljnog prikupljanja podataka crpe vjerodostojnost iz pretpostavke da, u velikoj mjeri, lokalni stručnjaci generiraju geoinformacije. Autori polaze od pretpostavke da su prvi skupovi promjena, to jest prva uređivanja koja novi korisnik unese u OSM indikativni, možda ne uvijek za njegovu fizičku lokaciju, ali barem za osjećaj privrženosti mjestu, i stoga mogu poslužiti kao pokazatelji lokalnosti proizvedenih geopodataka.

Citirani autori uspoređuju broj prvih skupova promjena u četiri razdoblja između 2009. i 2020. U razdoblju 2009. – 2011. fokus novih doprinosa OSM-u bio je pretežno u Europi, a u tri sljedeća razdoblja širi se i na ostale dijelove svijeta. U početku su se aktivnosti proširile u Sjevernu Ameriku, poslije se širenje proširilo na druge regije svijeta. Pojavila su se nova područja s velikom gustoćom prvih skupova promjena, posebno između 2015. i 2020., u dijelovima jugoistočne Azije, istočne i zapadne Afrike i Južne Amerike.

Počevši oko 2014., postalo je dobra praksa da kartografi naznače svoju pripadnost institucijama, koristeći se ključnim riječima (*hashtag*) u metapodacima svojih promjena u OSM-u. U 2020. godini 98,8% svih skupova promjena sadržavalo je komentare, a gotovo četvrtina njih sadržavala je ključne riječi. Oko tri četvrtine svih ključnih riječi može se pripisati šestorici najvažnijih institucionalnih sudionika (*Humanitarian OpenStreetMap Team, Missing Maps, Map With AI / Facebook, Kaart, Grab i Apple*).

Moglo bi se pretpostaviti da više podataka čini OSM boljim i da nema ničeg problematičnog s institucionalnim sudionicima i praksama podržanim umjetnom inteligencijom koji doprinose OSM-u. Međutim, autori opisuju nekoliko sukoba između komercijalnih sudionika i lokalnih kartografskih zajednica.

Jedna zemlja u kojoj je *Facebook* uveo *Map With AI* i gdje je to dovelo do uznemirenja lokalne OSM zajednice je Tajland. Iako je *Facebook* obećao da će ostati u bliskom kontaktu s lokalnom zajednicom, lokalni kartografi smatrali su da *Facebook* ne poštuje tu obvezu. Na primjer, kartografi su se žalili da se više ne mogu koristiti podacima OSM-a za navigaciju jer su *Facebookove* izmjene onemogućile dotadašnju praksu navigacije u Tajlandu.

Postoji zabrinutost da bi kartografiranje koje je pokrenulo mnoštvo moglo prestati biti sinonim za zajednice dobrovoljnih kartografa i digitalna dobra, postajući umjesto toga novi oblik iskorištavanja radne snage.

Literatura

Schröder-Bergen, S., Glasze, G., Michel, B., Dammann, F. (2022): De/colonizing OpenStreetMap? Local mappers, humanitarian and commercial actors and the changing modes of collaborative mapping, *GeoJournal*, 87, 6, 5051–5066, <https://doi.org/10.1007/s10708-021-10547-7>, (19. 11. 2022.).